

Nro. 5. és 6.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Kedden Junius 12-dik napján, 1810-ik
esztendőben.

B é c s.

E' most folyó esztendőnek Aprilis és Május hó-
napjaiban, néhány napokat kivéven, felette vál-
tozó, kedvetlen, hideg, komor; és essős járt, úgy
annyira, hogy ez a' tavasz ekkorig a' tavaszi
nevet sem érdemlette meg. Még is mind az által
mind ezen fő város vidékén, mind, a' mint hal-
lottuk, Felső 's Alsó Austriában, és Morva Or-
szágban igen szépen mutattyák magokat az őszi
vetések, és szőlő termő hegyek, kivéven azokat
az napnyugotra fekvő Alsó Austriai vidékeket, a'
mellyekben, az Aldozó Tsötörtököt követett ná-
pon, úgymint; e' folyó Juniusnak első napján, ír-
tóztató, és példa nélkül való jégesső esvén, mind
a' mezőben lévő vetéseket, mind a' szőlőhegye-

ket és kerteket úgy öszve parkolta, hogy ott sem aratni, sem szüretelni nem fognak a' mezői gazdák ebben az esztendőben. Most már, nyöltzad naptól fogva, igen szép, meleg, és kellemetes időnk vagyon, melly által nemcsak az okos, hanem az oktalan természetek, sőt maga a' természet is meg vidítatott.

A' Prágából jött nyilvánosi mulósítások szerint, *Május 30-ik napjának* este 10-án, a' Rajner Cs. Fő Hertzog nevét viselő 3-ott felvonó gyalog-regementjét, és a' Lejtnán-Granatár-Élőallományt a' fegyverben gyakoroltatta Fels. Urunk mellyeknek ide, s' tovább való forgásokkal, és magok viselésével tökéletesen meg volt elégedve. — Dél előtt 12 óra tájban, a' Fels. Császár névvel együtt a' fő templomban mezen, azon Ország-Patronusának, Sz. János Nepomoknak éltára előtt, mellyen azon Szentnek koporsója, a' Prágai lakosoknak tellyes örömökre fel volt nyitva, áhétatosan imádkoztak. — Dél után a' kegyes Szerzetbéli Papoknak Collegiumát, a' Policey-Directiot, és a' Siket Némák Institutumát szemlélte meg Eő Csász. Kir. Felsége, mellyben hosszasan mulatván, mindent szorgalmatossan megvizsgált, és azon valósággal jól tévő, s' néhány esztendőktől fogva igen nagy tökéletességre ment intézetnek nevendékjeit megvizsgáltatta, és azoknak tudálkozásra méltó előmenetekkel tökéletesen meg lévén elégedve, valamint a' Gondviselőknek és Tanítóknak iparkodásokat, úgy a' nevendékeknek előmeneteket is nagyon meg dicsérte.

Május 30-ikán, dél előtt audientztát tartott, s' annak végződésével a' Budweisi Püspökkel Gr. S. J. ...

Cs. Kir. titkos Tanácsosságra emelt férfiakkal a szokott hitet le tétette. — A következő napon, dél után, a Prágai vadász katonaságot, a polgári gárdistákat, és a lovas polgárokat kiállítván megszemlelte; azután a vadászok szigetébe ment, a hol az ott őszve gyült vadász katonákkal elsőben karikába, azután szarvasokra lövöldöztetett, a melly alkalmatossággal a Moldva vizének partjai, az azon lévő hid, és minden útzák, a mellyekenn Eö Felsége által lovaglott, dugva vóltak nézőkkel, 's szüntelen való öröm kiáltásokkal zengedeztették a levegőt ilyenképen: „*Ellyen a Császár! Ellyen a mi Atyánk Ferentz!* Este bál tartatott a Fels. Császárnénál.

A fő Udvari mester igazgatása alatt lévő Cs. Kir. Udvari tiszteknek számát egy Czeremónia mésterrel méltoztatott Fels. Urunk öregbiteni, 's azon Udvari fő hivatalra *Gr. Wurmbrand Gundacker Henriket* emelni, azon érdemeire nézve, mellyeket ifjúságában a katonaságnál, 's később a Szaltzburgi udvarnál vólt fő Kamarási tisztségében gyűjtött vala magának,

Magyar Ország.

A Kir. Karonához tartozó Tiszán innen fekvő Kerület, melly Fels. Urunkhoz való fegyhetetlen hívségének már ennélötte is sok izben tsalhatatlan próbáit adta, most ujobban meg bizonyította azt, hogy uralkodó Fejedelmének és hazájának tartozó buzgóságában nemcsak meg nem hidegült, sőt inkább jobban meg tüzesedett. Ennek tanúbizonyságára a múlt Aprilisnak 15-ik napján különös deputatusai által, a Státus szükségének kipótolása végett, aranypénzben 1000

formalis aranyat küldött Fő Csász. Kir. Felsége kezébe, melly hazánai adományokat nemcsak igen kegyelmessen venni, hanem egyszerűs mind azon kerületnek hazafelvirágján való jó tettzését a' Kir. Kamara Prae iduma által annak tudtára is adatni kegyelmessen méltóztatott.

Zemlén Vármegyétől Majus 13-án napján.
Ezen Tek. Megyének építő Széke, nagy méltóságú Galanthai Gróf *Esteticházy József* Cs. K. belső Státus Tanácsos Úr, és ezen Tekint. Megyének Fő Ispánya Eö Excellentiája előülése alatt, e' folyó hólnap 14-ik napján tartatott S. A. Ujhelyben, számos úri Rendeknek jelenlételben. Minekutánna az ott való lo vagy parochiale templomban Sz. mise tartatott, és a' *Jarel Sz. Lelek Úr Isten* ennek el énekelletett volna, Eö Excellentiája a' Fő Ispán Úr a' jelenvölt Karokkal és Rendekkel együtt a' Vármegye Palotájának szálájába menvén, ott igen szép orációt mondott, és oda való gyüülléseknek tzielját elő adta. E' meglévén az eddig vólt Fő Jegyző Tekint. Horváth Tamás Úr, mind a' maga, mind több tiszt társai képekben eddig viselt hivataljoktól bútsút vett, és a' bé vett szokás szerént a' Vármegye petsétnyomóját Fő Ispán Eö Excellentiájának által adta, a' midőn ez a' Fő Igazgató Úr, az Ord. Vice Ispanságra négy derék hazafit candidált, a' kik közzül a' Tek. Státusok, a' vólt 2-ik All Ispánt, Titt. *Páloczi Horváth László* Urat, 2-ik All-Ispannak, az eddig vólt Generális Perceptort Tekint. *Szemerei Szemere István* Urat választották. — Az eddig vólt két fő Jegyzők, úgymint, Titt. *Szent Andrási Horváth Tamás*, és *Sóvári Sós László*

Úrak ditsiretessen viselt hivatalyokban meg hagyattattak. — Továbbá

1. *Fő Adószedőknek* Nagy Imre és Bernathfalvi Bernáth János Úrak.

2. *Vármegye Fő Fiscalissainak*. Titt, Szirmay Adám Tóltsvának 's Erdő Eényének örökös úra és Kaszner János Urak választattak.

3. *Fő Szolga Biráknak*

a. *A Hegyallyai Járásban* Pankotai Józsa Antal.

b. *Az Újhelyiben*: Revitzki Tamás.

c. *A Bodrogiban*: Szögyéni Ferencz.

d. *A Homonnaiban*: Szirma-Bessenyői Szirmay Tamás.

e. *A Sókutiban*: Sovári Soos Pál.

f. *A Görögényiben*: Farkasfalvi Mauks Mihály Úrak tétetődtek.

4. *All Jegyzőknek* Kolosy József és Mólnár János Urak nevezettek ki.

5. *Vice Fiscalisnak* Dókus László Úr.

6. *All-Szolga-Biráknak*: Jantó Sándor, Kovács Antal, Görgey Antal, Szirmai Szirmay József, Kossuth László, Szentiványi Károly, Szeghi Károly, Püspöki Ferencz, és Némethy Gábor Úrak választattak.

Nagy Britannia.

A' Frantzia Országon által jött Londoni tudósítások szerint IV. Ferdinánd Szciliali Királynak számára, a' kit a' Frantziák ellen való háborúban, minden esztendőben 300 ezer font sterlingel segített az Angliai fő Kormányszik, ezen summát most 100 ezer font sterlingel szaporította mag az Alsó Parlamentum. Ezen meghatározással az Antiministerialis résznek néhány tagjai

meg nem elégedvén, így szólottak: „Ilyen módon, *úgymondók*, minden esztendőben érkezik a' nemzet terhe, és épen ez az adófizető nép és szegénység mostani béketelenségének legfőbb oka. — A' Szicziiai Királlyal való szövetségnek, mi reánk nézve még az a' káros következése is van, hogy azon Országban 15000 főből álló hadi népünk hever, mely sok költségünkben kerül, és ha ma vagy holnap oda kiszállanak a' Frantzia seregek, lehetetlen lesz ott lévő seregeinknek onnan az ellenséget vissza venni.

A' Braunschweig-Oelsi Herczegnek is 7000 font sterlingot rendelt az Alsó Parlamentum, kinek esztendőig való fizetése, ezen 1500 font sterlingel, mely neki, mint az Anglia hadi szolgálatjába állott fekete legio Obersterének fizetteik, 2500 font sterlingra megycn esztendőnként.

(Egy Német Országi, másként közanséges kedvességben lévő újság levélben a' múlt ősszel azt olvastam, hogy ez a' Braunschweig-Oelsi Herczeg az Angliai Király második fia, a' Yorki Herczeg feleségének testvér bátyja legyen. Ez az állítás helytelen, mivel ez a' Herczeg Asszony a' most uralkodó Prussziai Királynak atyával egy testvér de anyával különböző nényce, a' néhai II. *Fridrik Wilhelm* Királynak első feleségétől *Ersébet Kristina* Braunschweig Wolfenbütteli Herczeg-Asszonytól való leánya).

A' *Morning-Chronicle* nevezetű Londoni Zsurnál azt tartja, hogy a' mostani Angliai Státus Titoknok Marquis Wellesley azt javasolta volna a' Fels. Angliai Királynak, hogy Canning, Exministert az örökké tartó háborúnak predikátorát venné vissza a' ministeriumba. De erre így

felelt a' Király, hogy tsak olly személyeket kíván a' titkos Tanátsba bé venni, a' kik a' mostani Ország Cancellariusának Lord *Percevalnak* tettzeni fognak.

A' 7-ik Májusi Londoni Udvari újság levelek azt tartják, hogy az oda való voksolással bíró polgároknak nagy része, azon polgár társaik ellen, a' kik a' Sir Francis Burdettnek a' Toweri fog házba való bé zároltatását nemcsak nagyon ellenzették, hanem egyszersmind az Ország Constitutiójával ellenkező dolognak tartván, a' Parlamentomtól elégtételt kívánnak, a' múlt Majus 4-ik napján tartott gyűlésekben egy hirdetményt adtak ki, mellyben, a' többi közt így szóltak: „Fájdalommal és nehezteléssel hallották az alább irtak, hogy sokan az ide való lakosok közzül, minden jobbágyi kötelességgel ellenkezőképen viselték magokat, és a' Parlamentum reformatióját erőszakossan sürgetik, 's által nem látnak, hogy ez által az Ország Constitutióját felforgatják, és függetlenségbe ejtenék hazájokat. — Azt állatják, hogy ők a' szabadságot kívánnyák védelmezni, holott magok másoknak szabad értelmeket azon egy időben megátadják.“

„A' jelenvaló kétséges kimenetelű időkben, minden igaz Brittusnak, ha valaha most kiváltképpen, a' Kormányshékhöz, és a' Constitúcióhoz kell ragaszkodni, kiváltképpen ezen fő városnak lakosi kötelesek a' törvények eránt való engedelmisségben és tiszteletben másoknak jó példát adni. Soha több polgári és vallásbéli szabadsággal nem éltünk mint most; mindennek tulajdona védelmeztetik, és senki sem panaszkod-

hatik a' törvényeknek kiszolgáltatása ellen. — Annakokáért teljes bizodalommal vannak az alább írtak a' Király virtusai, és a' Parlamentumnak böltsességére eránt. — Az utólsobbról reménylik, hogy a' belételeknek Lírmazások által magát félelembe ejteni nem engedí; hogy azokat a' visszaéléseket, mellyek talán mostán becsúsztatnának, eltörli, és olly takarékosan fog a' nemzet kintsével binni, mint a' köz bátorság mindenkor kívánnya.

Frantzia Birodalom.

A' Felsőleges Frantzia Császárr és Császárné Belgioni utazásokról hi alatt tudósításoknak folytatása.

A' Brüsszel mellett lévő Laákeni fényes kastélyból Majus 17-ik napján *Gentbe* vagy *Gadavumba*, Flandriának fő, roppant, és népes városába mentek Eö Cs. Kir. Felsőgek, mellynél nagyobb város nem sok van Európában. Itten született néhai *V. Károly* Császár, és Spanyol Országi Király 1500-ik esztendőben, *Filep* Austriai Fő Herczeg első *Maximilián* Császár tiától, és *Johanna* Ferdinand Spanyol Országi Királynak leányától. — Dél után 2. órakor az oda való főbb tisztviselőknek audientziát adott a' Császár, dél után 6. órakor a' Császárné udvarlására mentek az oda való dámák; 9. órakor a' bálba mentek, a' hol a' Fels. Császárné a' Westfaliai Királyné és Király a' tántzba részt vettek.

Onnan, tudniillik, *Gentből*, *Brüggebe* utaztak Eö Cs. Felsőgek, a' hol 1430-ik esztendőben *Philippus Bonus* Burgundiai és Brabantj Hertzeg az arany gyapjas vitézi rendet szerzette való.

Itten a' Császár és Császárne a' Burgúndiai *Mariának*, és a' bátor *Károlynak* temető helyeiket meg nézték, az ott adatott bálban is megjelentek Eö Felségek.

Brüggéből Ostendébe mentek, mellynek a' múlt században igen jó kikötő helye vólt, de a' tengeri Hatalmasságoknak sürgetésekre, az 1731-ik esztendőben tartott Bétsi békesség által egészen el rontatott. Minekelőtte a' városba bé mentek vólna, maga Napoleon Császár a' kikötő helyet, a' tenger töltését, és a' vár erősségeit meg nézegette s. a. t.

A' 26-ik Májusi Párisi tudósítások szerint, egy Német Országi, *Schmidt* nevezetű Mechanicus, olly alkotmányt talált fel és készítettt ottan, mellynek segítségével a' tengerbe le lehet szállani. Evvel az ő alkotmányával, Május 13-ik napján, számos nézőknek jelenlétekben, a' Seine (Sequana) folyóvizében próbát tévén a' viz fenekére le botsátkozott, ottan sétált, és egy beszellő tsün azokkal, a' kik felette a' hajót tartották, érthetőképpen beszéllett.

Ezen folyó Junius 5-ik napján költ Magyar Kurirnak 8-ik napján azt jegyzettük meg, hogy *Napoleon* Császár Antverpiában való létele alatt, annak meg jutalmaztatására, a' ki a' lenfonásra legalkalmasabb eszközt fog találni, egy millió frankot tett fel. Ennél nagyobb jutalom, a' mennyire emlékezni lehet, soha semmi új talalmányért nem igirtetett és adatott még eddig, azon kívül, mellyet az Angliai Parlamentum 1714-ik esztendőben annak igirt vala, a' ki a' tenger hosszszaságának megméréset ki találhatya, és ez a' jutalom 20000 font sterlingből ál-

lott, és 50 esztendő múlva nyerttetett el. Ennek a jutalomnak elnyerése végett sok Német Országi Tudósok fogják a fejeket töri, a' kik minden Nemzetbéli tudósoknál, még ekkorig szerentsé-
sebbek voltak az új találmányokban. Német Országot magok a' Frantziák is találmányok hazájának nevezik, és ha most e' részben, az Anglusok a' Német tudósokat felülhaladják, de ennek előtte felül haladták őket a' Németek. Német Országban találtatott fel a' könnyvnyomtató, a' rézmettő mesterség, a' választó víz, a' szél és deszka metző malom. — A' zsebbe való órát 1500-ik esztendőben Norimbergában *Hele Peter*; a' levegőt szivatót 1650-ikben *Guerike Otto*, a' flintát, a' szélpuskát, az orgonát, az Európai porcelánt, 's más több hasznos találmányokat Német Orzágnak lehet köszönni.

Spanyol Ország.

Egy Aprilis 17-ik napján *Sevilla* városában költ Kir. végzés szerint, ennek az Orzágnak polgári Kormányshékje 33 Praefecturára, az az, helytartóságra osztatott fel, és minden Praefectura több all-praefecturákat foglal magában. — A' hadi Kormányra nézve, 15 osztályokra van rendelve. — *Jósef Napoleon* Király azon Orzágnak finántz ministerét *Cabarrus* urat, utolsó betegségében gyakran meglátogatta, kinek temetésén a' Dalmátziai Herczeg Marsal *Soult*, a' Generálstab, a' ministerek, és az egész Kir. Udvar megjelentenek.

A' Madritti leg újabb levelek szerint, sok győzedelmet vett Fr. Generál *Sebastiani* a' Spanyol insurgens seregekenn *Murcia* Orzágnban,

és már annak fő városát *Murciát* is elfoglalta, mellyben 50 ostromló ágyút talált, és sok magazinumot össze rontott. Az ott volt Spanyol armádia, onnan *Carthagénába* futott, de mivel még el nem tsüggött egészen, Generál *Fraser* vállalta magára annak vezérlését. — Generál *Blake*, a' ki ő elette commandirozott, Carthagéna mellett hajóra ülven, Kádiksza szándékozott menni. — *Marquis de la Romana* insurgents vezér feltett tzellyában nem bódogúlhatott, mivel azon 6000 főből álló gyülevész sereget, mellyet ő imitt amott össze gyűjtött, és fegyverbe öltöztetett, Fr. Generál *Regnier* rész szerént rabságba ejtett rész szerént széllyel szórta.

Kádicsz városának, Mártzius 25-ik napjától Aprilis 18-ik napjáig volt ostromlatásáról következő jegyzések találatnak a' Párisi hivatal szerént való újság levelekben, az úgy nevezett *Monitörben*. Valamint jobra és balra, úgy a' közép pontban is folytatódtak az ostromlásra szükséges munkák. A' Sz. Lajos erőssége előtt való úszó battériák a' Puntalezi erősség és a' Leon szigete közzé mentenek, hogy annál fogva a' Frantzia batteriáktól el ne érettessenek. — Mártzius 28-ikán, reggel keményen tüzeltek az ellenséges salupok az egész lineára, mellyre a' Frantziák is jól feleltek. — A' St. Férnando canalisára hid, és balra egy új battéria építettek, és az elkezdett munkák tovább folytatódtak, hogy azoknál fogva az ellenséges őrizetekhez közelebb lehessen menni, a' Matagordi erősségek ódala felé. — A' Fr. stuttzos katonaságra keményen lövöldözött az ellenség, de ők sem maradtak adóssak. — Eleve ki tudódván, hogy az ellenség Aprilis 12-ikén, az

ostromlót megátámadni igyekeztek, szükséges parancsolatok adattak ki, és hat órával viradta előtt már az egész lineán fegyverben állottak a' Franzziák. Reggeli 9. órakor sok katonákkal megterhelt salup hajók jelentek meg a' S. Lajos szigete mellett a' Trocaderoi liget felől Rio San Pedroig. Ugyan akkor sok katonasággal rakott salupok eveztek a' Santa Cathalina erősség felé. Mintegy ötödfél órakor kezdettek az előbbi salupok a' tenger partjához 40 lépés távolságra, három Corvettel, több linea hajók és hat ostromló hajók védelmezése alatt, és ott az azokon volt seregek ki is szállottak. — A' Santa-Cathalina erősség felé evező salupok útját folytatták, és annál fogva ki mutatták, hogy az azokon volt katonaság Cazon erősség felé *Llano* között fonna kiszállani. Az ellenségnek mozdulásai bizonyosak voltak, és hogy Trocaderoba be ne rantsanak, az ott lévő erősségeket össze ne törjék, és ott le ne telepedjenek, meg kellett akadályoztatni. — Arra való nézve Generál *Leral* maga osztály seregéből két brigadát rendelt ki az ellenségnek vissza verésére, a' mellyeknek az első osztály sereg, és a' mezei ártillériák nagy segítségekre lehettek. — A' mi ártillériánk keményen tüzeltek az ellenséges hajókra. — Generál *Leral* minden haladék nélkül, a' második brigadával, néhány ágyuktól késértetvén, a' ki szállott ellenség ellen marsirozott. — *Folytatását másszor.*

Crosz Birodalom.

Néhány közönséges levelek azt hirdetik, hogy az Orosz Birodalombéli fő Kormányshék, Krimia-nak Odessai kikötőhelyét a' Török Országi ke-

reskedő hajók előtt felnyitvatván, onnan a' fekete tengeren Konstantinápolyba sok élet vitetett, 's annál fogva a' drágaság és szükség miatt háborgó muzulmannok le tsendesítettek. Ebből az engedelemből azt húzták ki a' Konstantinápolyi politikusok, hogy a' Pétersburgi Csász. Udvar a' Fényes Portával való meg békéllésre hajlandó legyen. — — A' Boszniai Muzulmannok, a' kik az Illyriai Országhoz tartozó Croatiába béütvén, sok kegyetlenséget vittek végbe, most már egészen le tsendesedtek.

* * *

Alkármedly okból származott fogfájást gyökerestől kigyógyító Tincturáról való Híradás.

Az alább irt érdemes hazánkfia, a' két Nemes Magyar Hazához való szives indulattól lelkesítettvén, és azoknak hathatossan szolgálni kívánván, a' következő Tudósítást kívánja a' Magy. Kurir. által közönségessé tétetni.

„Alább irtt, ennekelőtte ifjabb koromban a' fogfájástól gyakorta kinoztatván, egyet fájos fogaim közzül vassal kivonattatni kéntelenitettem. De ez által semmit sem segíthettem magamon, mivel néhány hetek mulva ismét körülvétetvén a' fogfájástól, kéntelen voltam egy más fogamat is kivonattatni, de ennek is kevés hasznát vehettem, mivel idővel több fogaim is fájni kezdettek, 's engemet az eltsüggedésig kinoztak. Mind ezekből azt vettem észre, hogy mennél több fogamat vonatom ki vassal, annál inkább gyengülnek fogaimnak nervusai, avagy idegjei, és a' legkisebb nedves levegő is ártalmára lehet azoknak.“

„Mellyhez képest, a' gyakorta való fogfájás, más foggyógyító szernek feltalálása gerjesztett engemet, melyly nemcsak a' fájós, odvas, és egészen el romlott fogakat meggyógyítsa, meg erősítse, haszon vehetőkké tegye, és az inyt, avagy foghúst a' rothadástól mególtalmazza, hanem egyszersmind az egészséges fogakat is épségben megtartsa, még pedig úgy, hogy soha sem fogfájást ne szenvedjen, sem fájós, odvas és össze töredezett fogainak kivonattatására suksége ne legyen az embernek.“

„Evvel a' megbetsülhetetlen Tinkturával következendő módon kell élni.

1) Vegyen a' fogfájós ember egy fél evő ká-lánnit abból a' szájába, tartsa azt abban olly formán, hogy a' fájós fog gyökerestől fürödjön egy fertály óráig, sőt, ha el szenvedheti, tovább is, és mind addig, míg az által a' fogakból és a' foghúsból kihúzott nedvességgel a' szájja telelik. Ezt akkor ki köpven, ha még is meg nem szűnik a' fájdalom, a' dozist repetállyá, annakutánna minden reggel és este, ismét egy fél kálanra valót vegyen ebből a' tinkturából a' szájjába, tartsa azt abban a' fellyebb irt módon, és minkeelőtte kiköpné, dörgöllye meg az újával fogait, és foghúsát, mossa ki a' szájját tiszta vízzel, és avval illy módon élyyen mind addig, míg egészen megszűnik a' fogfájás. — E' megszűnven, hogy az időben való változások, a' nedves levegő, a' szellőfolyás, és más efféle okoktól származni szokott fogfájást megelőzhesse, szükséges.

2) A' fogakat mindenkor tisztán tartani, ebből a' Tinkturából egy keveset a' szájjába venni,

avval egy kis fogtisztító kefétskét meg neűvesít-
vén, a' nállam találtató, és töllem készített fog-
tisztító porba mártani, avval a' fogakat, és fog-
húst jól megdörgölni, mind addig, míg a' fogak-
ra ragadt, azokat rontó, és rodthasztani szokott
sárga motsok azokról egészen lekopik; mártsa
a' fogtisztító kefétskét másodszor, sőt harmad-
szor is a' porba, mellyel midőn a' Tinkturával
együtt téztáva válik, ismét dörgöllye meg a' fo-
gakat és a' foghúst, azután egy kalán vízzel egye-
litett Tinkturával öblitse ki a' száját. — Ezt mi-
vellye minden harmad nap, mind addig, míg a'
fogak tökéletesen megtisztúlnak; annakutánna
hetenként, leg fellyebb kéttzér, ne hogy az el-
mulatás miatt, a' vólt sárga motsok a' fogakat
ismét bé borittsa, és evvel a' foggyógyító szerrel
való élest újjobban el kellessen kezdeni, a' fel-
lyebb irt módon bannyon a' fogaival, és a' fog-
hússal.

Ebből a' fogfájást gyógyító hasznos szerből
egy félmeszszelly üvegetske *három* forinton, az a-
hoz készített fogpor pedig *harmintz* krajtzáron
megyen. Az ezeket készítő és áruló itt Bétsben,
a' József nevezetű külső városnak hoszszú útza-
jában, a' 93-ik numerusú, és arany findzsa tzi-
merű házban, a' második emeletben, lakik.

Méltó, sőt szükséges leszen meg tartani,
hogy a' gyermekek, 12 csztendős korokig, a' mig
tudniillik, az úgy nevezett tsikó avagy borjú fo-
gaik szájokból ki nem hullanak, evvel a' fog or-
vosló szerrel nem élhetnek, másként azok meg
erössítetvén az által, az alattok nőtt új fogak ki
nem üthetnének, és még gyenge korokban sok

és keserves fogfájásokat szenvednének, melyeket egyedül, a' gyermeki fogaknak lútszétával való kivonatok által lehetne el távoztatni. —
*Költ Bétsben, Sz. Irán Havának 12-ik napján,
 1810-ik esztendőben.*

Álmási Balogh Dávid, Albert
 Szakszóniai Királyi Her-
 czegnél Udvari Tiszt.

Jegyzése a' ki Hirdetőnek. Ennek a' fog or-
 vosló meg betsülhetetlen szernek hasznát, vala-
 mint itten számossan, úgy én is tulajdon tapasztalásomból tanultam. Nékem 20 esztendővel en-
 nekelőtte egy zápfogam meg odvasodván, mind
 addig minden fájdalom nélkül viseltem a' számban, míg a' rothadás a' fogam idegéhez hatott,
 és a' több mellette volt fogakat is rontani kezdet-
 te. De ekkor engemet is körül vevén a' fogfájás,
 gyakorta, sőt a' múlt oszszel úgyannyira meg-
 kinzott, hogy se nappal sem éjjel semmi nyugat-
 dalmam nem volt, sőt végtére szörnyü fejfájást
 is okozott. — Magam is, mint orvos Doktor, sok-
 féle foggyógyító szerekkel való élést próbáltam,
 de egynek sem vettem hasznát. — Végtére ezen
 jó barátomhoz folyamodtam, kinek fellyebb irt
 Tinkturájával 's fogtisztító porával két, vagy
 három hétig, a' le irt módon élvén, előbbi kin-
 zó fogfajásomtól tökéletessen meg menekedtem
 ugyan; mindazáltal fogaimnak erősítése, és
 inyemnek tisztítása végett avval még most is gyak-
 ran élek.]